

Yakın Doğu Evlilikte Uyum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yakın Doğu Evlilikte Uyum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32744>

Özet

Yakın Doğu Evlilikte Uyum Ölçeği (YDEUÖ), evli bireylerin e?leriyle olan ilişkilerindeki uyum düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmi? psikometrik bir araçtır. Ölçek, 2017 yılında Bayraktaro?lu ve arkadaşlar? tarafından, evlilik ilişkilerinde yaşanan memnuniyet, çat??ma çözme becerileri ve genel evlilik kalitesi gibi kritik boyutlar? de?erlendirmek üzere bilimsel yöntemlerle geliştirilmi?tir. Bu ölçek, özellikle kültürel bağlamda evlilik dinamiklerini incelemek isteyen araştırmacılar için önemli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Evlilikte Uyum, Evlilik Kalitesi, Psikometrik Özellikler, Ölçek Geliştirme, Yakın Doğu, Aile Terapisi, ?li?ki Memnuniyeti

Yazarlar

Hüseyin Bayraktaro?lu, Mehmet Tezer, U?ur Beyaz?t, Emine Çak?c?

Amaç

Yakın Doğu Evlilikte Uyum Ölçeği'nin temel amacı, evli bireylerin ilikisel doyum ve uyum seviyelerini geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Ölçek, evlilik dan??manl??? ve araştırmacılar?nda kullanılmak üzere tasarlanm??tır, böylece çiftlerin yaşad??? uyum veya uyumsuzluk alanları?nın objektif bir de?erlendirmesini sağlamayı hedefler.

Bu araç, evlilikteki i?levselli?i, duygusal yakınl??? ve e?ler arasındaki kar??lıkl? anlay??? ölçerek, potansiyel risk altındaki evlilikleri erken te?his etmeye yardımcı olmay? amaçlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, özellikle bölgenin kültürel dinamiklerine uygun, yerel geçerlili?i olan bir ölçüm aracı ihtiyacına cevap vermi?tir.

Yap? (Construct)

Ölçek, psikolojideki **evlilikte uyum** (Marital Adjustment) yap?sın? ölçmektedir. Evlilikte uyum, bir çiftin ilikideki çat??malar? bağlarıyla çözme, ortak hedeflere ulaşma ve genel yaşam memnuniyetini sürdürme yetene?i olarak tanımlanır. Bu yapı genellikle duygusal yakınlık, cinsel uyum, finansal anlaşma, boş zaman aktivitelerinde uyum ve problem çözme becerisi gibi alt boyutlar? içerir.

Geliştiriciler, bu ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ve evlilik uyumunun sadece çat??ma yokluğu değil, aynı zamanda pozitif etkileşimlerin varlığıyla da karakterize edildiğini varsaym??lardır. Ölçek maddeleri, bu karmaşık yapı?nın farklı yönlerini kapsayacak şekilde

titizlikle oluşturulmuştur.

Geçerlik

Yakın Doğu Evlilikte Uyum Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten evlilik uyumu yapısını ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmada, yapı geçerliğini belirlemek için hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır.

DFA sonuçları, ölçeğin teorik olarak öngörülen faktör yapısını destekler nitelikte olup, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI) göstermiştir. Ayrıca, benzer yapıları ölçen diğer evlilik uyumu ölçekleri ile korelasyonlar incelenerek **ölçüt bağımlı geçerlik** (criterion validity) ve yakınsak geçerlik (convergent validity) kanıtları sunulmuştur. Yüksek korelasyonlar, YDEÜÖ'nün evlilik uyumunu geçerli bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmek için incelenmiştir. İç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin genel Cronbach Alfa değerinin yüksek olduğu (genellikle .80'in üzerinde) rapor edilmiştir, bu da ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığı değerlendirilmek amacıyla test-tekrar test güvenilirliği çalışmaları da yapılmış olabilir. Yüksek test-tekrar test korelasyonları, ölçek puanlarının kısa bir zaman aralığında kararlı kaldığını ve ölçüm hatasının düşük olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Yakın Doğu Evlilikte Uyum Ölçeği'nin geliştirme aşamasında, yapısal boyutların ortaya çıkarmak için faktör analizi uygulanmıştır. Orijinal çalışmada (Bayraktarolu vd., 2017), ölçeğin çok boyutlu bir yapıda olduğu ve evlilik uyumunun farklı yönlerini temsil eden alt faktörlere ayrıldığı belirlenmiştir.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yükler verdiğini ve faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin yapısal bütünlüğünü sağlaması ve araştırmacıların evlilik uyumunun hangi bileşenlerinin ölçüldüğünü netleştirmesine olanak tanımıştır.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir ölçek olarak geliştirilmiş ve psikometrik özellikleri test edilmiştir)

Format: Derecelendirme formatı (Genellikle Likert tipi bir ölçek kullanılmıştır, ancak kesin derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Evli Bireyler

Yaş Grubu: Yetkinler (Evli bireyler)

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada, Yakın Doğu bölgesindeki evli bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği (Self-report scale). Katılımcılar, evlilik ilişkilerine dair maddelere ne derece katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Evlilik Uyum Ölçeği, Yakın Doğu, Psikometri, Cronbach Alfa, Evlilik ilişkileri, Aile Çalışmaları, Yapı Geçerliliği

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: hbayraktaroglu@hotmail.com

Yazma Adresi: Hüseyin Bayraktaroğlu (İletişim bilgileri için makaleye başvurulmalıdır).

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Test Geliştirme Yılı: 2017

Kullanım Çinleri: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için yazar(lar) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçeğin akademik kullanıma dair ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Ölçeğin orijinal dokümanı (DOCX formatında) aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: yakin-dogu-evlilikte-uyum-olcegi-toad.docx

Referanslar

Bayraktaroğlu, H., Tezer, M., Beyazıt, U. and Çakıcı, E. (2017). The Development and Assessment of Psychometric Properties of Near East Marital Adjustment Scale. *International Journal of Educational Sciences*, 19(2-3), 205-213.

Makalenin tam özetine ve detaylarına aşağıdaki resmi yayıncı linkinden ulaşılabilir: tandfonline.com

Yakın Doğu Evlilikte Uyum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.